Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Ændret forslag til Rådets forordning (EF) om EF-mønstre«

(2000/C 75/13)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 9. september 1999 under henvisning til EF-traktatens artikel 308 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som udpegede Eero Lehti til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 14. december 1999.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 369. plenarforsamling af 26.-27. januar 2000, mødet den 27. januar 2000, følgende udtalelse med 57 stemmer for, 4 imod og 2 hverken for eller imod.

1. **Indledning**

1.1. Det er hensigten at indføre en EF-mønsterret med en rådsforordning og et hertil knyttet direktiv. Med forordningen vil man skabe et retligt system (EF's mønsterret) svarende til lovgivningen om EF-varemærker, således at det med en enkelt ansøgning bliver muligt at give en genstands ydre form mønsterretlig beskyttelse i alle medlemsstater. Registrering af EF-mønstre skal foretages af Harmoniseringskontoret for Det Indre Marked i Alicante (Spanien).

1.2. Med forordningsforslaget vil der også blive skabt en EF-mønsterret for ikke-registrerede mønstre, som vil være beskyttet i tre år regnet fra den dato, hvor mønstret første gang er blevet offentligt tilgængeligt inden for Fællesskabet.

1.3. De materielretlige bestemmelser i forordningsforslaget svarer til indholdet i direktiv 98/71/EF om retlig beskyttelse af mønstre, som harmoniserer medlemsstaternes mønsterret. Bestemmelserne i dette direktiv skal være i kraft i medlemsstaterne inden den 28. oktober 2001.

1.4. Det oprindelige direktivforslag om mønsterret blev fremsat allerede i 1993. På grund af behandlingen af dette direktivforslag blev færdiggørelsen af forordningsforslaget udskudt i efteråret 1995. Direktivet blev først endeligt vedtaget den 13. oktober 1998 efter en forligsprocedure. Ifølge forligsudvalgets kompromis skal medlemsstaterne opretholde deres gældende bestemmelser vedrørende brugen af reservedele til reparation af defekte eller mangelfulde produkter. Aftalen om reservedele kommer til udtryk i direktivets artikel 14 og 18 samt i præamblen. Kommissionen fremlagde det ændrede forslag til Rådets forordning i juni 1999.

Drøftelserne under forligsproceduren var især koncentreret om fri anvendelse af reservedele til reparationsformål og beskyttelsen af disse reservedeles mønstre. I mønsterretlig forstand vedrørte problemet specielt dele af sammensatte produkter, der ved reparation kan give et sammensat produkt dets oprindelige udseende. Hensigten med denne »reparationsklausul« er at undgå, at der opstår konkurrenceneutraliserede markeder inden for reservedele, specielt i automobilsektoren. Efter ØSU's opfattelse gælder dette problem også andre områder.

1.5. Kommissionen forpligtede sig til efter vedtagelsen af direktivet at iværksætte en høring af de mest berørte parter. Denne høring er nu ved at komme i gang. Efter høringen vil der blive udarbejdet et resumé.

1.6. Forordningsforslaget indeholder ikke i øjeblikket bestemmelser om registrering af mønstret for en komponent, der er en del af et sammensat produkt, hvis udseende det beskyttede mønster er afhængigt af (artikel 10a). Kommissionen vil forelægge et forslag om anvendelse og beskyttelse af reservedele i medfør af denne forordning parallelt med det forslag, Kommissionen vil fremsætte vedrørende gennemførelsen af det indre marked for reservedele som led i direktivet om mønstre.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. ØSU finder det vigtigt, at mønsterbeskyttelsesdirektivet og den kompletterende forordning gennemføres i EU. Manglen på en harmoniseret mønsterlovgivning gør registrering til en dyr og langsommelig affære, eftersom registrering skal foretages i hvert enkelt land. Navnlig for små og mellemstore virksomheder har det været vanskeligt at få produkter beskyttet i det fornødne omfang.

2.2. ØSU finder det ligeledes vigtigt, at mønsterbeskyttelsesdirektivet implementeres i medlemsstaternes lovgivning inden den 28. oktober 2001. Det kan konstateres, at medlemsstaterne faktisk reviderer deres nugældende mønsterlovgivning og endda foretager meget gennemgribende ændringer. Direktivet og den kompletterende forordning skal harmonisere mønsterlovgivningen i EU og gøre det muligt at opnå mønsterbeskyttelse i hele EU med en enkelt registrering.

2.3. ØSU synes, det er en god løsning, at forordningen medtager begrebet »ikke-registreret EF-mønster«. Dette sikrer en bedre mønsterbeskyttelse af produkter med kort livscyklus, såsom tekstiler og legetøj. Det bør dog gøres klarere, hvad der menes med »ikke-registreret EF-mønster«. Kravet om »ond tro« i artikel 20, stk. 2, er en betingelse, som i praksis gør det ikke-registrerede mønster værdiløst, idet indehaveren ikke har noget krav på at blive informeret. Det bør således udgå.

2.4. Arbejdet med forordningen er foregået i overensstemmelse med tidsplanen. Kommissionens hensigt er at færdiggøre forordningen inden udgangen af 2000. Indtil nu har man behandlet artikel 1-100 af forordningens i alt 128 artikler. Arbejdet i Rådets arbejdsgruppe er endnu af foreløbig karakter, og formuleringerne er ikke endeligt vedtaget. For så vidt angår visse centrale artikler er der ikke opnået enighed. Delvis er der tale om sproglige spørgsmål og fortolkning af begreber. Der er også klare meningsforskelle med hensyn til bl.a. mønsterbeskyttelse af ikke-registrerede produkter. Der er fremsat bemærkninger til alle de 100 artikler, der hidtil er behandlet. Hensigten er at få første gennemarbejdning afsluttet i begyndelsen af 2000, idet Kommissionen ønsker forordningen vedtaget inden udgangen af 2000.

2.5. Efter ØSU's opfattelse er artikel 10a vedrørende reservedele i sin nuværende form i overensstemmelse med direktivets hensigt. Ifølge forslaget opretholder medlemsstaterne deres gældende bestemmelser vedrørende beskyttelse af reservedele. Beskyttelsen af reservedele må kun ændres, hvis formålet er at liberalisere markedet for reservedele. Desuden skal der foretages en undersøgelse af spørgsmålet tre år efter direktivets gennemførelsesdato. Kommissionen vil så fremsætte de fornødne ændringsforslag til såvel direktivet som forordningen, idet spørgsmålet blev lagt på is i forbindelse med behandlingen af direktivet. Kommissionen agter dog at ændre formuleringerne uden at røre artiklens indhold. Kommissionen vil fremlægge en udtalelse om anvendelsen af forordningen om mønstre i forbindelse med reservedele.

2.6. Efter ØSU's opfattelse må formuleringerne i forordningsforslaget præciseres yderligere med henblik på klarlæggelse af begrebsmæssige aspekter. Med det nuværende forslag er der for store fortolkningsmuligheder.

2.7. Forordningsforslagets retsgrundlag er ændret, idet formanden for Europa-Parlamentets Udvalg om Retlige Anliggender og Borgernes Rettigheder opfordrede Kommissionen til at trække forordningsforslaget tilbage og erstatte det med et nyt forslag med traktatens artikel 308 som retsgrundlag. Ifølge denne artikel udfærdiger Rådet passende forskrifter efter at have indhentet udtalelse fra Parlamentet.

3. **Særlige bemærkninger**

3.1. ØSU ønsker over for Kommissionen at pege på nogle punkter, som kræver særlig opmærksomhed, hvis man vil give forordningen om EF-mønstre en form, der yderligere fremmer dens målsætninger og funktion.

3.2. Artikel 1, stk. 2, litra a): Begrebet »ikke-registreret EF-mønster« kræver yderligere præcisering, navnlig vedrørende beskyttelsens varighed. Dette er principielt vigtigt, eftersom begrebet som helhed ikke må åbne mulighed for fortolkninger. I denne forbindelse henvises der også til artikel 8.

3.3. Artikel 4, stk. 3: Definitionen af »normal brug« svarer ikke til formuleringen i direktivet om mønstre. Derimod svarer den stort set til formuleringen af artikel 3, stk. 4, i Rådets fælles holdning af 17. juni 1997, der blev forkastet af Parlamentet under dets andenbehandling og ikke blev genindsat under forligsproceduren. Det er vigtigt, at direktivets formuleringer følges nøje i forordningen.

3.4. Artikel 15: Det fremgår ikke tilstrækkelig entydigt af teksten, hvordan forholdet mellem et mønsters frembringere bestemmes.

3.5. Artikel 20, stk. 2: ØSU forstår og støtter hensigten med dette stykke, men finder formuleringen noget tvetydig. Hensigten er naturligvis at beskytte personer, som uforsætligt eller i god tro bruger et mønster eller erhverver sig et produkt med et mønster, for hvilket der gøres krav på beskyttelse af ikke-registreret mønster. ØSU finder det tvivlsomt, at formuleringen »den brug, som der gøres indsigelse imod, skyldes kopiering i ond tro af det beskyttede mønster« dækker enhver situation. Formuleringen af dette stykke bør tages op til fornyet overvejelse.

3.6. Artikel 27, stk. 5: EF-mønstret skal være baseret på et princip om enhedskarakter, dvs. bestemmelserne bør gælde i hele EU. Artikel 27, stk. 5, undergraver fuldstændig dette princip ved at tillade omfattende og væsentlige fravigelser i de enkelte medlemsstater. Efter ØSU's opfattelse bør fravigelser fra princippet om enhedskarakter ikke tillades, eventuelt med forbehold for mønstre, der strider mod offentlig orden og sædelighed (artikel 10).

3.7. Artikel 39: Det er helt afgørende, at ansøgninger om registrering af reservedeles mønstre indeholder en så detaljeret beskrivelse af det sammensatte produkt, komponenterne er inkorporeret i, at tredjepart med nogenlunde sikkerhed kan identificere dem. Der bør stilles krav om, at man ved ansøgning om registrering af et mønster til en komponent i et sammensat

produkt vedlægger en tegning eller en illustration af det sammensatte produkt, således at en undersøgelse under artikel 48 kan finde sted (se pkt. 3.8 angående artikel 49a).

3.8. Artikel 49a: Det er afgørende, at en undersøgelse under artikel 48 i det mindste i et vist omfang tager stilling til overensstemmelse med beskyttelseskravene, idet der ellers foreligger en reel risiko for, at en uskyldig tredjepart »procederes ihjel« gennem misbrug af systemet.

3.9. Artikel 67: Principperne vedrørende sagsbehandlingen kræver yderligere præcisering.

Bruxelles, den 27. januar 2000.

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om forbedring af turismens beskæftigelsespotentiale«

(2000/C 75/14)

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 10. maj 1999 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som udpegede Henri Malosse til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 14. december 1999.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 369. plenarforsamling af 26.-27. januar 2000, mødet den 26. januar 2000, følgende udtalelse med 71 stemmer for, 2 imod og 1 hverken for eller imod.

1. **Baggrunden for Kommissionens meddelelse**

1.1. Kommissionen har sendt en meddelelse om opfølgningen på konklusionerne og anbefalingerne fra Arbejdsgruppen på Højt Plan vedrørende Turisme og Beskæftigelse, som blev offentliggjort i oktober 1998, til Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Rådet, Europa-Parlamentet og Regionsudvalget. ØSU's udtalelse vil derfor også handle om arbejdet i Arbejdsgruppen på Højt Plan (herefter benævnt »arbejdsgruppen«).

1.2. Kommissionens meddelelse er den seneste i rækken af politiske dokumenter, der sigter mod at puste nyt liv i EU's turismepolitik, der har »ligget underdrejet« siden den europæiske konference om turisme og beskæftigelse, som blev afholdt af det luxembourgske formandsskab i november 1997. Siden 1996 har Rådet nemlig blokeret et forslag om et flerårigt program til fordel for turismen i Europa, »PHILOXENIA« ([1]), i en sådan grad, at det i dag ikke længere er aktuelt (selv om Kommissionen fortsat nævner det i sin strategi i forbindelse med det meget udvandede kompromisforslag fra det østrigske formandsskab ...). Den foreliggende meddelelse kunne derfor ses som »den nye indfaldsvinkel«, som ØSU efterlyste i en initiativudtalelse, der blev vedtaget på plenarforsamlingen den 24. og 25. marts 1999 ([2]).

1.3. Meddelelsen tager i høj grad udgangspunkt i arbejdsgruppens konklusioner. Den lægger først og fremmest vægt på nødvendigheden af at have aktuelle oplysninger på europæisk plan om aktiviteter inden for turismen, knowhow og de mest bemærkelsesværdige initiativer. Meddelelsen etablerer med rette en forbindelse mellem turismen og de nationale beskæftigelsesplaner, som har været EU's beskæftigelsespolitiske redskab siden det særlige topmøde i Luxembourg i 1997. Endelig tages i meddelelsen fat i et begrænset antal forslag fra arbejdsgruppens rapport, idet der navnlig fremhæves de mulige synergieffekter mellem de strukturpolitiske, forsknings- og udviklingspolitiske, uddannelsespolitiske og virksomhedspolitiske virkemidler. Visse af arbejdsgruppens forslag, som f.eks. oprettelsen af et 'observationsnetværk' fortjener at blive ud6

([1]) KOM(96) 168 endelig udg., EFT C 222 af 31.7.1996, s. 9; ØSU's udtalelse: EFT C 30 af 30.1.1997, s. 103.

([2]) ØSU's udtalelse 323/99 af 24.3.1999, EFT C 138 af 18.5.1999, s. 4.